Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2021-0351
(mr. F.H.E. Boerma, voorzitter en mr. A.C. Bek, secretaris)

Klacht ontvangen op	: 14 januari 2021
Ingediend door	: De consument
Tegen	: Nationale-Nederlanden Bank N.V., gevestigd te Den Haag, verder te noemen NN
Datum uitspraak	: 14 april 2021
Aard uitspraak	: Niet-bindend advies
Uitkomst	: Vordering afgewezen

Samenvatting

De consument heeft een zogenoemde Fondsen Hypotheek afgesloten bij NN. Aan één van de leningdelen is een beleggingsrekening gekoppeld, met een doelvermogen op de einddatum (10 november 2035) van € 160.300,00. Het verwacht vermogen op de einddatum bedraagt momenteel € 48.643,00. De consument heeft gevorderd dat NN de helft van het verschil aan hem vergoedt. NN heeft zich gemotiveerd tegen de stellingen van de consument verweerd. De commissie oordeelt dat het beoogde doelvermogen geen gegarandeerd kapitaal is en dat NN geenszins de indruk heeft gewekt dat dit wel het geval is. NN heeft de consument duidelijk gewaarschuwd voor de risico's van beleggen en daarbij komt dat de consument in dit execution only traject werd bijgestaan door een financieel adviseur. De vordering van de consument wordt daarom afgewezen.

1. De procedure

1.1 De commissie beslist op basis van haar reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) het verweerschrift van NN en 3) de repliek van de consument.

1.2 De commissie is van oordeel dat dit geschil zich leent voor verkorte behandeling als bedoeld in artikel 32 van haar reglement. Dit houdt in dat de uitspraak de vorm van een niet-bindend advies heeft en dat partijen elkaar niet aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Gebeurtenissen die tot de klacht hebben geleid

2.1 Op 6 oktober 2005 heeft Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V. (hierna: NNL), na bemiddeling van een financieel adviseur, een offerte voor een nieuwe hypothecaire geldlening uitgebracht aan de consument. Het aanbod betrof een NN Combinance Hypotheek, ook bekend als een Fondsenhypotheek, van € 475.100,00.

In de offerte is, voor zover relevant, het volgende vermeld:

"Beleggersdoel : de totale inleg vermeerderd met een rekenrendement van 8% per jaat levert na 30 jaar een belegging op van e 140.172, 81. Het rendement is fictief, zodat er geen rechten aan kunnen worden ontleend.

(…)

Ik ben mij ervan bewust dat ik voor eigen rekening en risico beleg op basis van execution-only dienstverlening. Voorts ben ik ermee bekend dat Nationale-Nederlanden geen aansprakelijkheid aanvaardt voor schade als gevolg van waardedaling, koersdaling, geleden verliezen of van welke andere oorzaak dan ook. Ik verklaar mij bewust te zijn en aanvaard dat aan het beleggen risico's zijn verbonden. Door ondertekening van dit document verklaar ik dat Nationale-Nederlanden mij naar genoegen heeft voorgelicht over de risico's en de gevolgen van beleggen in effecten. Verder verklaar ik alle, door Nationale-Nederlanden, met betrekking tot dit product beschikbaar gestelde informatie te hebben ontvangen en zorgvuldig te hebben gelezen. Ik ben bekend met de risico's van execution-only en de daaraan verbonden beperkte bescherming. Ook ben ik ermee bekend dat de waarde van mijn belegging kan fluctueren en in het verleden behaalde rendementen geen garantie voor de toekomst bieden.

(…)

Belangrijk, lees dit eerst!

Wie een hypothecaire geldlening aangaat wil deze op de einddatum kunnen aflossen. Beleggen is in dit geval (geheel of gedeeltelijk) één van de mogelijkheden. Beleggen brengt echter risico's met zich mee. Het is daarom erg belangrijk dat uw keuze voor beleggen zeer bewust te maken. Wanneer u binnen zestien jaar over uw geld wilt beschikken, wanneer u 100% zekerheid wilt over het op te bouwen vermogen, een mogelijk tekort op de einddatum niet uit andere middelen kunt opvangen of geen enkele (tussentijdse) waardedaling accepteert, adviseren wij u dringend een alternatieve oplossing te kiezen, bijvoorbeeld een spaarhypotheek.

(…)"

2.2 Ten behoeve van de (gedeeltelijke) aflossing van de hypothecaire geldlening heeft de consument op basis van e*xecution only* een Fondsenhypotheek beleggingsrekening bij Nationale Nederlanden Financiële Diensten B.V. (hierna: NNFD) geopend. Het doelvermogen op de einddatum 10 november 2035 is € 160.300,00. De consument heeft bij de opening van de beleggingsrekening een storting van € 14.000,00 gedaan. Op de beleggingen zijn de Productvoorwaarden Basis Beheerd Beleggen van toepassing verklaard. Hierin is, voor zover relevant, bepaald:

*"**6 Risico's van beleggen***

6.1 Als u akkoord gaat met deze productvoorwaarden dan erkent u en verklaart u dat u zich bewust bent van de risico's van Basis Beheer Beleggen.

*6.2 Aan beleggen zijn risico's verbonden. **Participaties** kunnen meer of minder waard worden. Het kan zelfs gebeuren dat u uw inleg helemaal verliest. De waarde van uw belegging kan fluctueren. In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst. (…)*

(…)

9 Aansprakelijkheid

*9.1 Wij verrichten alle handelingen in het kader van onze beleggingsdienstverlening voor uw rekening en risico. Wij zijn niet aansprakelijk voor de waarde-ontwikkeling van uw **participaties.** (…)*

9.2 In het bijzonder zijn wij niet aansprakelijk voor schade als gevolg van:
*- een waardeverandering van uw **beleggingen**;*
- uw verliezen of misgelopen winst;
- welke andere directe of indirecte schade dan ook.
(…)
Bijlage I
Belangrijke kenmerken en risico's van beleggen
(…)
2. Loop ik risico bij beleggen?
Ja. Als u gaat beleggen loopt u altijd risico's. Het maakt daarbij niet uit waar u in belegt. Risicoloos beleggen bestaat niet.
3. Wat is het belangrijkste risico van beleggen?
Het belangrijkste risico van beleggen is dat u het door u ingelegde geld voor een deel of (in het ergste geval) zelfs helemaal kunt verliezen.
(…)
5. Hoe kunt u met de risico's van beleggen om gaan?
(…)
U neemt het risico niet: u belegt niet of stopt met beleggen. (…)"

2.3 De hypotheekakte is op 10 november 2005 bij de notaris gepasseerd.

2.4 Op 10 maart 2012 is NNFD gestopt met de administratie van beleggings- en spaarrekeningen en is de ook de beleggingsrekening van de consument aan ING Bank N.V., h.o.d.n. WestlandUtrecht Bank (hierna: WUB) overgedragen.

2.5 NN heeft de beleggingsrekening van de consument overgenomen en heeft, in haar hoedanigheid als rechtsopvolger van WUB, de beleggingsrekening omgezet naar IBAN en heeft het saldo overgeheveld.

2.6 De consument kan te allen tijde het saldo van zijn beleggingen opvragen. Op het overzicht staat, voor zover relevant, vermeld:

> *"Let op: Beleggen brengt risico's met zich mee. Het verwacht vermogen is slechts een inschatting van het verwachte vermogen op de doeldatum. Deze inschatting biedt geen zekerheid voor toekomstige resultaten. De kans bestaat dat uw gehele inleg verloren gaat."*

2.7 Op 15 december 2020 heeft de consument, op basis van een onder 2.6 bedoeld overzicht, geconstateerd dat het verwachte vermogen op de doeldatum € 48.455,00 bedraagt, terwijl het beoogde doelvermogen € 160.300,00 is. Het verschil bedroeg op dat moment dus € 111.855,00. De consument heeft NN verzocht om een 'exit strategie' en hij heeft NN verzocht de helft van het verschil aan hem te vergoeden. NN heeft dit verzoek geweigerd en verdere uitwisseling van standpunten tussen partijen heeft niet tot een oplossing van het geschil geleid. De consument heeft daarom zijn klacht aan het Kifid voorgelegd.

De klacht en vordering

2.8 De consument heeft gesteld dat NN hem nooit de Fondsenhypotheek met de daaraan gekoppelde beleggingsrekening had mogen aanbieden, omdat het doelvermogen naar verwachting op de einddatum niet behaald zal zijn. Het product voelt voor hem als een financiële verstikking en ondanks dat sprake was van *execution only* en ondanks dat hij werd bijgestaan door een financieel adviseur, is NN de eindverantwoordelijke. De consument heeft een artikel van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) aangehaald om dit standpunt te onderbouwen. Hij vordert daarom dat NN de helft van het verschil tussen het beoogde doelvermogen en het verwachte vermogen aan hem vergoedt.

Het verweer

2.9 NN heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

Te beantwoorden vraag

3.1 Aan de commissie ligt, kort gezegd, de vraag voor of NN gehouden is de helft van het verschil tussen het beoogde doelvermogen en het verwachte vermogen op de einddatum aan de consument te vergoeden. Ter beantwoording van deze vraag neemt de commissie het navolgende in overweging.

Beoordeling

3.2 De commissie stelt voorop dat de einddatum 10 november 2035 is. Op dit moment, halverwege, kan niet met zekerheid worden vastgesteld wat de door de consument gestelde schade over, grofweg, 14 jaar zal zijn en of die er dan überhaupt zal zijn.

3.3 De commissie merkt voorts op dat tussen partijen niet ter discussie staat dat de beleggingen door NN conform het door (de adviseur van) de consument ingevulde en geaccordeerde beleggingsprofiel zijn gedaan. Daardoor resteert de vraag of het product dusdanig onduidelijk was bij de consument, dat dit product niet aan hem verstrekt had mogen worden.

3.4 Ongeacht de betrokkenheid van de financieel adviseur en het feit dat sprake is van execution only, oordeelt de commissie dat uit de offerte, de productvoorwaarden en de daarbij behorende bijlagen in duidelijke en niet voor meerdere interpretaties vatbare bewoordingen is opgenomen dat beleggen risico's met zich meebrengt en dat de waarde van de participaties kan fluctueren. Door koersschommelingen kan de waarde zowel stijgen als dalen. Dit is dan ook de reden dat niet met zekerheid kan worden gezegd wat het uiteindelijke vermogen op 10 november 2035 zal zijn. Dit is voldoende duidelijk in de offerte en de voorwaarden opgenomen.

De commissie oordeelt dan ook dat de consument wist, of althans had kunnen weten, zeker omdat hij werd bijgestaan door een financieel adviseur, dat het doelvermogen slechts een beoogd vermogen was en geen gegarandeerd eindkapitaal. Mocht hem een en ander niet duidelijke geweest zijn, dan had het op zijn weg gelegen hieromtrent vragen te stellen. Bovendien is de consument in de periode tussen het afsluiten van de Fondsenhypotheek in 2005 en heden meermaals op de hoogte gebracht van de stand van zijn beleggingsrekening en kan bovendien te allen tijde een overzicht opvragen. Op basis daarvan had de consument eerder dan in december 2020 vragen kunnen stellen met betrekking tot het doelvermogen dan wel een andere manier om de hypothecaire geldlening af te lossen kunnen bespreken met zijn financieel adviseur. Deze weg ligt nog steeds voor consument open.

Conclusie

3.5 Op grond van de voorgaande overwegingen oordeelt de commissie dat NN niet is tekortgeschoten in haar informatie- of zorgplicht en dat NN daarom niet is gehouden de helft van het verschil tussen het beoogde doelvermogen en het verwachte vermogen op de einddatum aan de consument te vergoeden.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is een niet-bindend advies, omdat deze beslissing is genomen in een verkorte procedure. Meer informatie hierover staat in artikel 32 van het reglement, te vinden op de website van Kifid (www.kifid.nl/reglementen-en-statuten). Tegen deze uitspraak staat geen hoger beroep open bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

Binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen tot herstel van vergissingen in de uitspraak zoals schrijffouten, een verkeerde naam/datum of rekenfouten. De beslissing van de geschillencommissie in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Binnen een maand na de verzenddatum van de uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen om de uitspraak aan te vullen als u vindt dat de geschillencommissie niet heeft beslist over alle onderdelen van uw vordering. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de geschillencommissie in haar uitspraak niet uitdrukkelijk al uw argumenten, ter onderbouwing van uw vordering, heeft behandeld. Meer informatie hierover staat in artikel 40 van het reglement van de geschillencommissie, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.